

AMONG HEROES

**A U.S. NAVY SEAL'S TRUE
STORY OF FRIENDSHIP, HEROISM,
AND THE ULTIMATE SACRIFICE**

**FORMER U.S. NAVY SEAL AND NEW YORK TIMES
BESTSELLING AUTHOR OF *THE RED CIRCLE***

BRANDON WEBB

WITH JOHN DAVID MANN

A családoknak

Visszagondolva az Easy században töltött napokra, kincsként őrzöm egy mondatomat, amit az egyik unokám kérdésére válaszoltam:

- Nagypapa! Te hős voltál a háborúban?
- Nem – feleltem én –, de hősök társaságában szolgáltam.

– Mike Ranney, Stephen E. Ambrose: *Elit alakulat*

A SZERZŐ MEGJEGYZÉSE

Minden esemény igaz ebben a könyvben és a legjobb emlékezetem szerint leírt. A könyvben szereplő hősök neve valódi; azonban néhány kapcsolódó név meg lett változtatva, hogy védjem a személyazonosságát az ezekben a történetekben szereplő embereknek és barátoknak, akik még aktív szolgálati állományban vannak. Mindenkor kerülni akartam bizonyos módszerek és más, feladatra vonatkozó kényes információ felfedését, és ez a könyv a kiadás előtt be lett mutatva a Védelmi Minisztériumnak teljes elbírálásra. Amennyire csak lehet, a barátaim és tetteik történetei a családtagok teljes közreműködésével lettek összeállítva.

ELŐSZÓ

Amikor beléptem a Haditengerészetbe 1993-ban, gyerekképű srác voltam, alig kerülve ki a középiskolából. Mint a legtöbb tizennyolc éves, azt hittem, tudok valamit a világról. Fogalmam sem volt az előttem álló küzdelmekről.

Sem az ország előtt állók zöméről. Az 1993-as Amerika egészen más világ volt, mint amilyen ma. A hidegháborúnak vége volt, a Szovjetunió összeomlott a saját sorvadásától, és a terrorizmus elleni háborúként ismert halálos betegség alig tűnt fel a látóhatáron. A két globális konfliktus korszaka közötti völgybe fészkelve az 1990-es évek a béke és boldogulás aranykorának tündek. Sok tekintetben a fantázia és naivitás korszaka volt ez, és nem tartott sokáig. A huszonegyedik század hajnalának első fénysugarában erőteljes geopolitikai realitásokra ébredtünk. A háború természete radikálisan megváltozott, és a barátaimmal az új hadviselés frontvonalára kerültünk.

Szintén ezek voltak azok az évek, amikor a fesztelen tízes éveimből a józanabb, megfontoltabb felnőttkorba léptem. Közben jó maréknyi legjobb baráttra tettem szert a világban. Sokukat hamarosan elvesztettem.

Furcsa hely, ahol manapság találok magam. Amikor a nyolcvanas-kilencvenes éveikben járó emberekkel beszélgetek, leírják, milyen látni oly sok barátjukat eltűnni, egymás után, és egyre inkább egyedül találni magukat a

világban. Ez az élet normális része, tudom – de én évek óta ezt tapasztalom, és alig vagyok negyven.

Az Egyesült Államok különleges műveleti közössége az egyik legvadabb és legtapasztaltabb harcoló erő, amit a világ valaha látott. De most már több mint egy évtizede vagyunk háborúban, fegyveres konfliktus leghosszabb folyamatos állapotában nemzetünk történelmében. Ez roppant stressznek tesz ki minden egyenruhás férfit és nőt, a családjaikkal és barátaikkal együtt. A mai aszimmetrikus hadviselés, tekintve az egyedi természetét, különösen nagy terhet ró a különleges műveleti közösségünkre. A SEAL csapatokban szerzett legjobb barátaim közül sokan nincsenek már itt. Mindent feláldoztak, sokan hagytak hátra anyákat, apákat, feleségeket és gyerekeket.

Ugyanakkor nagyon tanulságos példákat is hátrahagytak az életről – példákat arról, hogy mit jelent hősnek lenni.

Ez nyolc hős története, kiknek élete keresztezte az enyémet azokban az években, férfiaké, akik életüket adták a hazájukért és a csapatukért. Férfiaké, akik nekem adtak részeket magukból, és akik nélkül nem lennék az az ember, aki ma vagyok. Velük voltam kiképzésen és velük harcoltam, felnéztem rájuk és tanultam tőlük. Borzasztóan hiányoznak mind, ugyanakkor mégis itt vannak velem ugyanúgy.

„Senki nem marad hátra” – ez minden különleges műveleti csapat mantarája. Ennek a könyvnek az a célja, hogy segítsen gondoskodni arról, hogy ez a nyolc hős ne legyen hátrahagyva. A barátságoknak és jellemnek ezekben a történeteiben meg fogod találni azokat az alapelveket, amelyek vezették ezeket az embereket életükben, alapelveket, melyeket átvettem a saját életembe és megosztok a gyerekeimmel. Megváltoztatta az életemet az, hogy ismertem ezeket a nagyszerű embereket – hogy kik voltak, hogyan éltek és miért álltak ki. Nem hagyhatjuk elfelejteni őket.

Úgyhogy olvass ezekről a csodálatos emberekről, oszd meg a történeteiket és tanulj tőlük ugyanúgy, mint én. Meggyászoltuk a halálukat. Most ünnepeljük meg az életüket.

– Brandon Webb

1

SZUPERHŐS

MIKE BEARDEN

Még korán volt, talán délután egy óra, és már harminc fok körül járt. Még melegebb lesz, ebben biztosak voltunk. Késő tavasszal a száraz és barna kaliforniai Central-völgyben a barométer tartósan magasat mutat, de a légnyomást mi jó ezer kilónak éreztük négyzetcentiméterenként.

A legjobb barátommal, Glen Dohertyvel egymás mellett kuporogtunk egy ezerméteres nagy teljesítményű lőtér előtt a Haditengerészeti Különleges Hadviselési Mesterlövész Iskola, vélhetően a világ legkeményebb katonai kiképző programja lövészeti fázisának utolsó napján. Készültünk elkezdni az utolsó vizsgánkat ebben a fázisban, a vizsgát, mely eldönti, továbbmegyünk-e az iskola hátralevő részére vagy hazatérünk megsemmisülve. Hat hete voltunk itt. Az osztály egyharmada már kihullott, és attól féltünk, mi leszünk a következők.

A mesterlövész iskola gondolata valószínűleg romantikusnak, izgalmasnak, kalandosnak hangzik. Egyik sem igaz. Kurvára nyomorúságos. Minden véget nem érő tizenkét órás nap végén rohadt koszosan, leverten, kimerülten tértünk vissza a sátrainkhoz, és már éreztük a megsemmisítő súlyát annak, amit a következő nap tartogatott.

A nyomás főleg mentális. Persze fizikai csúcskondiban kell lenned, de mind SEAL-ek voltunk. Fizikálisan már „normálisak” voltunk, ránk átdefiniálva, és eszméletlenül magasra lett téve a léc. De a mesterlövész iskola nem csupán a fizikai állóképességről szól. Komplex ismeretkészlet elsajátításáról és

hibátlan végrehajtásáról szól, géppuskatempóban, és állandóan fokozódó intenzitású körülmények között. Heti hét nap, napi tizenkét óra, mindig mozgásban – reggel hatkor fel, futás a lőtérre puskával a kézben és egyetlen lőszerrel, amit alvástól meggémberedett ujjakkal kellett kilőnünk a még hideg puskacsőből, amelyik pillanatban mondták, amelyik célra mondtak, és találunk. Hibázd el azt a kora reggeli lövést és a nap további részét egyetlen hosszú küzdelemnek fogod érezni, hogy visszanyerj egy kis önbizalmat és morált. Ez volt a legfokozottabb összpontosított koncentrációjú állapot, amit bármelyikünk valaha megtapasztalt. A közmondásos béka voltunk a fazékban, amelyben állandóan forrt a víz és az egyetlen kiút a bukás volt.

Ami pontosan az volt, amit sok osztálytársunk megtett. Az ehhez a vizsgálóhoz vezető hetekben néhány srác szétesett a megterhelés alatt és végül összetűzésbe került a tűzpárjával. Az „összetűzés”-en nem „heves szóváltás”-t értek; ütésekkel és rúgásokkal értek, olyasféle bunyót, ahol közbe kell lépned és szét kell választanod őket, ha nem akarsz túl sok törött csontot.

Ami még rosszabbá tette a nyomást számunkra Glennel az volt, hogy még mindketten új srácok voltunk. A SEAL csapatokban az „új srác” olyan SEAL, aki átment a BUD/S-on, de még nem végezte el a legalább egy éves specializált felkészülési kiképzést és nem ment el egy tengerentúli kitelepülésre. Az új srác dolga nagyon egyszerű: kussolj és figyelj. Tedd, amit mondanak. Légy láthatatlan és tégy úgy, mintha semmit sem tudnál, mert az az igazság, hogy semmit sem tudsz. A Haditengerészeti Különleges Hadviselési (NSW¹) Mesterlövész Iskolának globális hírneve van; még a csapatokon belül is mind közül a legelismertebb iskola. A gondolat, hogy két új srác részesült a mesterlövész iskolára járás kiváltságában több volt, mint amennyit néhányan el tudtak viselni.

Főleg az az oktató, aki most ott állt fölöttünk, miközben a záróvizsgánk megpróbáltatásán araszoltunk át. Ez a srác, egy igazán szar alak, bizonyos Slattery, nagyon utált minket. Azt *akarta*, hogy megbukjunk.

És történetesen ő lett az, aki ma osztályozott minket.

---

¹ Naval Special Warfare

Miközben Slattery morgott velünk, a nap tovább araszolt csigatempóban a délután legforróbb része felé. Az emelkedő hőmérséklet nem csak a stresszünket fokozta, fizikailag hatással volt a vizsgakörülményeinkre is. Ahogy a fém melegszik, kitágul. Ez fokozza a nyomást a lövedéken, miközben a dagadó puska belsejében halad, ami viszont növeli a lövedék sebességét és megváltoztatja a röppályájának ívét. Ahogy a higanyszál emelkedett a kaliforniai lőtéren, a növekvő hőmérséklet a körülöttünk lévő csontszáraz előhegyeket bejárva a szórványos széllekedések erősödését is okozta. Ami fokozott minden kritikus környezeti tényezőt, eszméletlen fokkal emelve a feladatunk nehézségi szintjét.

A terepen az életed gyakran a lövés leadásától függ. Idekint a lőtéren csak a karrierünk volt a tét.

Ezen a ponton Glen meg én végrehajtottuk a vizsga „felbukkanó/mozgó” részét. A felbukkanó/mozgó olyan céltáblákkal jár, melyek hirtelen előtűnnek a semmiből kiszámíthatatlan időközökkel (felbukkanók), és olyanokkal, melyek folyamatosan csúsznak jobbra és balra véletlenszerű és kiszámíthatatlan mintákban és sebességgel (mozgók). Most a második részben voltunk, amit „ismeretlen távolság”-nak hívtak, mely eltérő távolságon és magasságon lévő célokat alkalmazott, amelyek egyikét sem közölték velünk. A felbukkanó/mozgón legalább tudtuk, milyen messze voltak a célok. Az ismeretlen távolságon nem. A vizsgának ehhez a részéhez a megfigyelőnek összetett megfigyeléseket és számításokat kellett alkalmaznia, a céltávcsövében lévő mil-dot szátkeresztet (szátkeresztbe rendezett, megvilágított pontok két apró sorát) használva, hogy pontosan meghatározza, milyen messze volt az a szar. És nem használtunk számológépet, mint manapság a terepen. Kézzel kellett megoldanunk ezt a matekot, miközben ketyegtek a másodpercek.

Én löttem először, Glen olvasta a viszonyokat, adta meg a szelet és a magasságot, és követte figyelemmel az időnket. Több pályát kellett megtennünk és több lövést leadnunk pontosan megadott időkereten belül. Ami azt jelentette, hogy pokoli sok számításnak, felkészülésnek és végrehajtásnak kellett megtörténni minden hatvan másodpercben hiba nélkül. Leküzdöttünk két pályát és

az utolsó lövésre készültünk a harmadikon. Miközben a képre fókuszáltam a céltávcsövemben, vánszorgásra lassult az idő. Glen lassú és megfontolt volt, a változó széláramlatokat olvasta.

Valami nem stimmel. Túl sokáig tartott.

– Mennyi az idő? – motyogtam.

– Jók vagyunk – morogta vissza. – Bőven van időnk.

Éreztem a leheletemet kiáramlani és vártam a tökéletes semlegességnek azt a pillanatát, mely mozdulatlanul áll a kilégzés és a belégzés között, a maximális figyelem és minimális testi zavaró hatás pillanatát, finoman fokozva az ujjam nyomását az elsütőbillentyűn...

– *Idő!*

Vettem egy pillantást a seggfej Slattery felé és diadalmat láttam az ocsmány pofáján. Úgy tartotta fel az óráját az egyik kezében, mintha különösen nagy fikát bányászott volna ki, amire büszke volt és meg akarta mutatni az anyjának.

– Idő, uraim – ismételte meg, ízlelgetve a pillanatot.

Megállt a szívem. *Mi a kurva anyja?*

Nem csak hogy nem adtam le a lövést, de még két további pályánk és nyolc golyónk maradt.

Valami rosszul ment Glen órájával. Rábasztunk.

– Elcseszték, fiúk – mondta fennhéjázva Slattery. – Sok szerencsét ahhoz, hogy ebből visszajönnék. Mennek haza, csípszarok.

Igaza volt: szinte lehetetlen volt visszajönni ebből a katasztrófából. Ahhoz, hogy pótoljuk az összes lövést, amit nem sikerült leadnom, és túléljük a vizsgát, Glennek most nem kevesebb, mint 95 pontot kellett elérnie az öt pályáján. Más szavakkal, húsz lövésből legfeljebb egyet hibázhatott el. Ha annál többet, akkor én megyek haza és talán Glen is, mert akkoriban a lövész-megfigyelő csapatokat együtt osztályozták.

És a 95 elérése ezen a lőtéren rendkívül ritka esemény volt.

Láttam, hogy Glen sokkal rosszabbul volt, mint én. Én csak ki voltam borulva. Ő egy szót sem szólt, de egyértelműen össze volt törve. *Istenem* – mondta az arckifejezése –, *jól kibasztam veled.*

– Nézd, faszi – mondtam gyorsan és halkán, hogy Slattery ne hallja. – Megtörtént. Felejtsd el. Győzzük ezt le. Lőjünk százat és lépünk tovább.

Ez olyasmi volt, amire a mesterlövész iskola tanított: ne búsulj. Nem foglalkozhatsz azzal a lövéssel, amit már leadtál. Amint elhagyta a csövet, többé nem hozod vissza. És ez nem csak a puskára igaz. Minden helyzetre igaz – minden tetre, minden szóra, minden gondolatra. Vége van. Lépj tovább. Értékelj, alkalmazkodj, rögtönözz és vidd be a következőt.

Munkához láttunk. Én számoltam és adtam meg minden lövést, Glen megleszedte. Az első pályán, amelyiken a legközelebbi célok vannak, négy koppantást hallottam egymás után, ahogy Glen négyből négyet ért el. Továbbmentünk a kettes pályára és megcsinálta ugyanazt, és ugyanígy a hármas pályán, majd megint a négyes pályán. Most az ötös pályán voltunk, ismeretlen távolságokra löve ezer yardig a nagy tolózáras .300 Winchester Magnummal. A .300 Win. Mag golyó csak valahol 1350 és 1400 yard között megy hangsebesség alá, ami azt jelenteti, hogy jóval hangsebesség fölött szállt egész végig a kilövés pillanatától a becsapódás pillanatáig. Megadtam a lövést és Glen leadta. Az ólomgolyó kirepült, hogy találkozzon az acél célalakkal – és nem hallottam koccanást. Semmi. A lövedék ártalmatlanul elkerülte a célt.

Ott volt: az egy hibánk. Még egy és repülök.

Slattery hallhatóan vihogott és mormogott valamit, amit mindketten igyekeztünk nem meghallani. Dolgunk volt.

A lövedék röppályájának kiszámítása a lövés *előtt* csak az első része a megfigyelő munkájának. A következő feladat követni a kondenzcsíkot, amit a lövedék maga mögött hagy, ahogy a levegőt szeli. Ezt nyomnak hívják. Követtem a golyó nyomát, mint ahogy a sólyom követi a mezőről az erdő biztonsága felé ináló mókus útját. Pontosan láttam, hova ment, és azonnali pályahelyesbítést mormoltam Glen fülébe.

Kopp... kopp... kopp – hibátlan precizitással talált a maradék három lövéssel. Célba értünk. Megmenekültem.

Mind körbe álltunk, amikor felolvasták mindenki eredményét. Glen valószínűtlen húsból tizenkilence 95-ös egyéni eredményt ért neki, ami nem csak a seggemet mentette meg, de a nap legmagasabb pontszáma is volt. Egy dolgot leszámítva: akármilyen túlzottnak is hangzik, az osztályból egy másik új srác is 95-öt lőtt.

Ami azt jelentette, hogy a napi lövészetnek még nem volt vége.

Valaki adományozott az osztálynak egy gyönyörű SZKSZ 7,62-es öntöltő puskát. Ez műremek volt, egy klasszikus szovjet gyártmányú karabély (ez volt az AK-47-est megelőző hadipuska), és olyan darab, amit minden fegyvertulajdonos büszkén látna a gyűjteményében. Az aznapi vizsgánk előtt az oktatók elmondták nekünk, hogy akárki is éri el a legmagasabb pontszámot, azzal a puskával fog hazamenni. De nem igazán fűrészelhetsz ketté egy SZKSZ-t, így most Glennek és a másik srácnak szétlövésen kellett részt venniük.

Ezúttal ezek a srácok egyedül lesznek, nem lövész-megfigyelő csapatokban. Minden lövésznek csak néhány perce lesz elvégezni a saját megfigyelését, számításait, szélbecslését és a többit, aztán leadni egy lövést – és csak egy lövést – annak a pályának a céltáblájára. Egymást fogják váltani, a legközelebbi távolságon kezdve és ezer yardon végezve.

A többiek összegyűltünk a favoritunkat biztatva, én voltam a leghangosabb Glen táborában.

Az első pályán mindkét lövész leszedte a céljait. És a másodikon, és a harmadikon és a negyediken. Felvillanyozó tapasztalat volt nyugodtan figyelni a tökéletes végrehajtást. Ezek a srácok mindketten zseniális lövészek voltak.

Az ötödik és hatodik céltáblára célzott Glen az ezeryardos távolságon, és felkészítette magát, lassan nyomta a billentyűt... és elhibázta. Felhördült a tömeg.

A másik srác lehasalt a porba, végigment az előkészületeken, lőtt – és szintén hibázott. Újabb felhördülés, nevetéssel, hurrogással és sértések meg

trágárságok szokásos özönével megfűszerezve. A SEAL-ek nem arról ismertek, hogy túlságosan törődnek egymás érzéseivel.

Glen ismét lehasalt a pályán, leadta a második lövését... és megint hibázott.

A másik srác telibe találta.

Megjósolhatóan felhördülés hallatszott, és mind elkaptuk a srácot és elkezdtuk püfölni gratulációként. Az SZKSZ az övé volt, de a győzelem mindnyájunké, miközben rekedt tömegben eltrappoltunk a lőtérrel felöltött italokat felkutatni nagy mennyiségben. Szédítő pillanat volt. Az osztály lövészet része véget ért és túléltek. Habár a legjobb barátom elveszítette a versenyt, nem nagyon érdekelt, és Glent sem. Egy biztos, mind a ketten nagyon megkönnyebültünk, hogy átmentünk a tetves tanfolyamon.

De volt másik oka is annak, hogy nem érdekelt minket. Ha bárki más győzte volna le Glent, valószínűleg legalább egy *kicsit* mondtuk volna a magunkét. A SEAL-ek elképesztően versengőek, és Glen még inkább az, mint a többség. De történetesen az a lövész, aki kifogott Glenen és birtokba vette azt az SZKSZ-t, olyan szerethető srác volt, oly egységesen kedvelt és tisztelt, hogy lehetetlen volt bármi mást érezni, mint örömet, hogy ő győzött.

Mike Bearden volt a neve. Medvének hívták.

* * *

Két évvel korábban, 1998 nyarán találkoztam először Beardennel. Mind újonnan érkeztünk a BUD/S²-ről, a legendás héthónapos kiképzési programról, melynek minden SEAL-jelölt aláveti magát, és amit csak egy töredék végez el. Csakhogy ez téves elnevezés: a BUD/S nem igazán *kiképzés*; ez inkább egy héthónapos felvételi vizsga. Amit most, '98 nyarán csináltunk, az volt a kiképzés. A SEAL harcászati kiképzés (STT³) volt az, ami azokkal történt, akik *végigcsinálták* a BUD/S-t és állva jöttek ki a másik végén. Az STT (ma SEAL

---

² Basic Underwater Demolition/SEAL – Alap Víz Alatti Romboló/SEAL

³ SEAL Tactical Training

minősítő kiképzésnek, SQT⁴-nek hívják) három hónapja alatt fegyverismeretet, zárt környezetű harc taktikát és koordinált helyiségről-helyiségre elfoglalást, haladó szárazföldi tájékozódást és túlélést, hosszú merüléseket és víz alatti rombolást és sivatagi hadviselést sulykoltak belénk. Ez utóbbihoz kivittek minket a nilandi sivatagba, az egyik legfurcsább helyre, amit valaha láttam.

A Salton-tó – egy hatalmas, erősen sós, lefolyástalan tó, mely jóval tengerszint alatt és a Death Valleyvel egy magasságban terül el – partján a nilandi sivatag hatalmas kiterjedésű holdbéli táj az esengően elnevezett Imperial-völgyben, ahol a közép-kaliforniai sivatag leereszkedik a mexikói határhoz. Niland kiválóan helyettesíti a közel-keleti hátteret. A *Bőrnyakúak* zömét és a *Függetlenség napja* meg a *Csillagos háborúja* homokdűnés jeleneteit itt forgatták. Remek hely felkészülni az iraki vagy afganisztáni háborúra – bár még kellett hozzá néhány év, hogy tudjuk, azt csináltuk.

A nilandi időnk vége felé az egyik oktatónk úgy döntött, hogy mivel a 75. ranger ezred (a Hadsereg különleges műveleti srácai) megcsinált egy tizenkilenc kilométeres erőltetett menetet a tanfolyama részeként, nekünk is meg kell azt csinálnunk. „Fenébe is, békaemberek vagyunk – tartotta a gondolkodás. – Ha nekik megy, az hétszentség, hogy nekünk jobban megy.” A tizenkilenc kilométer helyett úgy vélte, megcsinálhatnánk huszonkettőt.

Ami remek volt, két dolgot leszámítva. Először is, a rangerek nem csak úgy felkeltek egyik nap és megcsináltak egy tizenkilenc kilométeres erőltetett menetet. Felépítették a kiképzésük során. Továbbá nem volt hely a meglévő kiképzési tervünkben, hogy beiktassunk egy ilyen gyakorlatot. Semmi gond: ez a srác úgy gondolta, odabiggyeszi egy teljes kiképzési nap végére. Mint egy utóirat a levélen. Egy nagyon hosszú, igen kemény utóirat.

Így egyik este elindultunk a huszonkét kilométeres erőltetett menetre teljes felszereléssel (közte huszonkét kilós zsákkal), miután már elvégeztük egy ötórás szárazföldi tájékozódási tanfolyamot aznap déltől ötig. A sivatag közepén. Júliusban. És három óra alatt meg kellett csinálnunk. A hetvenkét srácból csak négynek sikerült a háromórás szintidő alatt. Alig egy tucatnyian értünk

---

⁴ SEAL Qualification Training

vissza egyáltalán. A többi srác szét volt szórva a huszonkét kilométeres pályán, és szanitéceknek (felcsereknek) kellett becipelni őket. Némelyik egyszerűen elájult. Elhasználtuk az összes infúziót a táborban aznap éjjel.

És Bearden? Ő egyszerűen lehengerelte. Még csak nagy erőfeszítésébe sem került.

Mind a hetvenketten tudtuk, miről szól a kitartás és az összpontosítás. Elvégre SEAL-ek voltunk, ami azt jelentette, hogy bizonyos fokig mind mániákusak voltunk. De Medve önálló osztályt alkotott. Amikor láttam bekorzózni a körletbe aznap este, miközben több tucat csapattársunk még infúzióra volt kötve vagy kómához közeli állapotban hevert az ágyán, arra gondoltam:

Ez a srác elpusztíthatatlan.

Mike Bearden csak néhány hónappal előttem ment át a BUD/S-on, a 213-as osztályban. Én a Hármas SEAL Csofathoz mentem, míg Mike az Ötös Csofathoz. Az Ötös Csapatnál a srácok Parancsnoknak hívták, részben azért, mert imádta a James Bond filmeket. De másik becenév ragadt rá.

Medve.

Nem csak a neve miatt. A srác úgy *nézett ki*, mint egy medve. Az volt a poén Mike Beardennel kapcsolatban, hogy „mindenki más felnézett rá”. A srác óriási volt. De nem a magassága volt az egyetlen ok, amiért mind felnéztünk rá. Volt valami jellegzetes Mike-ban, egy parancsoló jelenlét, amitől körülötte mindenki nagyobb biztonságban érezte magát, mert ő ott volt. Bár sosem vágyott rivaldafényre, az a fajta srác volt, akire minden szem fordult, amikor belépett a helyiségbe. És nem csak azért, mert hatalmas volt. Mike afféle nyugodt méltósággal viselkedett. Valahogy mentesnek tűnt minden kötekedéstől. Egy olyan közösségben, ahol a hetvenkedés olyan, mint a lélegzés, ő sosem beszélt magáról, és nem is szólt be senki másnak sem. Soha nem hallottam morogni vagy panaszkodni semmi miatt, egyszer sem. Csak tette a dolgát és elvégezte a munkát.

Mike kétségtelenül értett valamit az alkímiához, mert bárkivel össze tudott barátkozni. Nem mintha nagyon törte volna magát érte. Megerőltetés nélkül jött neki. Egyszer, amikor középiskolás volt (mint később megtudtam),

Mike leszerelte az ellenfél all-star fullbackjét és olyan keményen eltalálta, hogy felrepedt a srác bokája. Na és mi történt? A legjobb barátok lettek. Nem sokkal később Mike egy lánnyal járt, aki történetesen nagyon közeli barátja volt ugyanennek a fullbacknek, akinek Mike elintézte a bokáját. Mindhárman közeli barátok lettek és úgy is maradtak. A lány neve Derenda Henderson volt. Néhány évvel később Derenda Beardenre változott. Klasszikus Mike: készítsd ki egy srác bokáját, légy a legjobb haverja és vedd feleségül a közeli barátját és mindenki boldog.

Mike volt az a srác, aki időt kért, hogy segítsen valakinek, akinek gondja volt annak kitalálásával, hogy hogyan használjon valami fegyverrendszert, vagy valami zavaros papírmunka kitöltésével. Mindenki nagy testvére volt. És ez a tulajdonság kíváncsivá tett.

Gyerekként közel álltam a húgomhoz (az egyetlen testvéremhez), de sosem voltam egy nagy testvér, és a kapcsolatom az apámmal zavaros volt. Igen gyakran költöztünk, ahogy a családuknak szerencséje emelkedett és süllyedt, és minden alkalommal újfent gyökértelesen éreztem magam, arra kényszerülve, hogy új területet hasítsak ki és új szövetségeket kössek, általában az ész és az ököl keverékével. A tízes éveim zömét a dél-kaliforniai dokkokban töltöttem, tizenhat évesen elköltözve otthonról. A gyerekkoromban főleg azzal törődtem, hogy magamról gondoskodom. Úgy tűnt, Mike Bearden úgy élte egész életét, hogy mindenki másra figyelt. Számomra ez magával ragadó és inspiráló is volt. Egyre inkább olyan akartam lenni, mint Mike.

Meg kellett értenem, mi tette ilyenné.

* * *

Amikor Mike csak egy éves volt, a családja Houstonba költözött, hogy Mike apja, id. Michael, doktorátust szerezhessen ott pedagógiából. Hogy eltartsák a családot, Mike szüleinek, Michaelnek és Peggynek össze kellett kaparniuk egy kis jövedelmet meg egy lakást. Id. Michael tanárként dolgozott, Peggynek meg gyermekgondozói tapasztalata volt, így állást vállaltak egy otthont vezetve 144

bántalmazott és elhagyott gyerek számára, mely pályát két évtizedig folytatták. Ami azt jelentette, hogy Mike és három testvére egy otthonban nőtt fel több tucat olyan kölyökkel, akiket a rossztól az elképzelhetetlenül rosszig terjedő helyzetekből mentettek ki, mely tapasztalat belenevelte a Bearden gyerekekbe az elnyomottak iránti szánakozás mély érzését.

Valamikor vasárnap délutánonként, a bíróság által meghatározott látogatási idő alatt az otthon néhány lakója szülők vagy más rokonok látogatását fogadta. Voltak olyan gyerekek, akik, miután egész héten alig várták a látogatást, egyszerűen ültek és várták a szülőt, aki sosem jelent meg. Mike és a nővére, Wendy, leültek hozzájuk, szótlánul érezve a fájalmukat. Ez olyan hatással volt Mike-ra, amit sosem felejtett el.

Nem csoda, hogy a srác olyan volt, mint mindenki nagy testvére, amikor együtt voltunk a csapatokban. Lényegében *az* is volt.

Aztán ott volt a vasakarátának dolga. A szülei szerint gyerekként Mike mindig eltökélte, hogy beszáll a játékba. Id. Michael középiskolai futballcsapatot edzett, miközben a diplomája megszerzésén dolgozott, és most, hogy segítsen ezeknek a hátrányos helyzetű gyerekeknek, elindított egy sportcsapatot a fiúknak, Peggy meg egy csapatot a lányoknak. Mike imádta a sportokat és az apjával tartott az összes futballmeccsükre.

Amikor Mike nyolc volt, a Bearden csapat egy austini csapattal játszott. Id. Bearden hátat fordított a pályának, hogy az oldalvonalnál foglalkozzon valamivel, ami a figyelmét igényelte, amikor hirtelen kiáltás harsant és nevetéshullám morajlott végig a tömegben. Felnézett és látta, hogy mindenki kiáltozott és a pályára mutogatott.

Szent ég – gondolta –, most meg mi van? Bement a pályára, és naná, hogy ott volt a kis Mike az akció kellős közepén. Belopózott az öltözőbe, teljes szerelésbe bújt, és kifutott a pályára, hogy beszálljon a meccsbe. Az, hogy a csapatmez úgy lógott a bokájáig, mint egy szoknya, kicsit sem zavarta. Felöltötte a pókerarcát. Azért ment oda, hogy focizzon egy kicsit.

Amikor Mike tizenkettő volt, bejelentette, hogy le akarja futni a maratont.

– Nem futhatsz maratont – mondta neki az apja. – Most kezdted el a hetedik osztályt.

– De, futni fogok – erősködött. – Ezt nézd – mutatott az újságban a houstoni maraton kihirdetésére. Az apja kompromisszumot javasolt: elviszik, hogy megnézze az az évi versenyt.

– Nem – ismételte Mike –, futni fogok rajta.

Valahogy rábeszélte az apját, és amikor eljött a nap, Mike ott volt a rajtvonalon futócipőt és a pólója hátán a számát viselve. A szülei úgy vélték, fut egy-két háztömbnyit, aztán feladja, amikor rájön, mennyire túlvállalta magát. De a „túlvállalás” ismeretlen fogalom volt Mike számára már akkor is. Amikor eldőrdült a startpisztoly, ő is elindult, és nem állt meg. Kábé másfél órával később Beardenék egy mentő szirénáját hallották beindulni. Egymásra néztek és a fejüket csóválták. Tíz perccel később visszatért a mentő a tizenkét éves utasával. Mike addig futott a maratonon, amíg össze nem esett az utcán.

Nem számít, milyen sport volt, Mike be akart szállni és a hátán vinni a csapatot. A gond az volt, hogy egyszerűen nem volt elég nagy – és ekkor már türelmetlenül nőni akart. Az éves orvosin, amikor tizenegy volt, a maraton előtti évben, megkérdezte a család gyerekorvosát:

– Doktor bácsi, meg fogok én nőni? Mindig ilyen kicsi maradok?

– Nos, Mike – mondta az orvos –, magas lennél inkább, vagy okos?

Ez egy pillanatra sem akasztotta meg Mike-ot.

– Mindkettő! – vágott vissza.

Közben, ha magas nem lehetett, pótolhatta azzal, hogy felmászik magas helyekre. Amint meg is tett, állandóan. Amikor csak lehetősége adódott felmászni valamire és leugrani, megragadta – fára mászni, falat mászni, szobrokra felkapaszkodni. Egyik nap, amikor a szülei nem voltak otthon, meghívta az összes barátját, hogy jöjjenek át és ússzanak a medencében, ami a birtokukon volt, mely a jókora tornaterem mellett terült el, amit a gyerekek edzéshez és sportoláshoz használtak. Beardenék később megtudták, hogy míg a többi gyerkőc úszott, Mike azzal töltötte a délutánt, hogy felmászott a tornaterem tetejére és leugrott a medencébe.

Gyerekként Mike hatalmas rajongója volt a képregény szuperhősöknek. Volt egy Superman pólója rajta nagy vörös S-betűvel, amit imádott hordani a birtokon. Ez természetesen nem volt szokatlan. Sok vele egykorú srác fantáziált arról, hogy szuperhős lesz, amikor felnőtt. De Mike komolyan gondolta. A tűzoltók megragadták a képzeletét. Nem tudott semmi izgalmasabbat kitalálni annál, mint felmenni egy égő épület belsejében, megmenteni valakit és kiugrani vele a biztonságba. Sosem volt az a fajta, aki verekedést kezdeményezett vagy elment bajt keresni, és amikor vita támadt, ő játszotta a diplomatát és megpróbált rávenni mindenkit a kibékülésre. De nem szerette a kötekedőket, és nem volt hajlandó félreállni és hagyni, hogy bárki piszkáljon bárki mást. Az iskolás éveiben a tanárai rutinszerűen mutattak rá, hogy a kis Mike olyasvalaki volt, aki mindig kiállt a gyengébbekért.

Egyik évben, amikor skóciai kiránduláson volt a templomi kórusával, Mike szülei transzatlanti hívást kaptak a kórusvezetőtől. *Ajaj* – gondolták, amikor megtudták, ki telefonált. – *Most meg mi van?* Nem volt baj, igyekezett megnyugtatni őket a kórusvezető; csak tudatni akarta velük, hogy mi történt. Mind a városban sétáltak aznap csoportosan, és véletlenül szemtanúi lettek annak, hogy valaki ellopott valamit. Mindenki más földbegyökerezett lábbal állt és bámult. Mint ahogy minden igazi szuperhős tette volna, Mike akcióba lendült, utolérte a fickót és karkulcsot alkalmazott rajta.

Mike tizennegyedik évének közepén végül megtörtént: nőni kezdett... és egyre csak nőtt. A szülei alig tudták ruházni abban az évben, és a következőben, meg a rákövetkezőben. Nemsokára százkilencvenhárom volt, vékony, jó 100 kiló, és az iskola sztársportolója.

A Little League-től a középiskoláig Mike kipróbált minden sportot, amit tudott, és jeleskedett mindegyikben. All-star elkapó volt, megbecsült sorhátvéd és úszószár. Egyik évben a középiskolai futballcsapata veretlen szezont futott, az állam egyik legmagasabb pontszámával vezették a körzetüket. Az állami bajnokságért indulva elvesztettek egy pénzfeldobást és selejtezőt kellett játszaniuk. Mike volt a kezdő fullback azon a meccsen és ő szerezte a csapata összes touchdownját. Két meccsel korábban megsérült a térde és nem jött rendbe tel-

jesen. Mégis játszott. A két csapat fej-fej mellett volt egészen az utolsó másodpercekig, amikor a másik csapat mezőnygólt rúgott és egy ponttal megnyerte a meccset.

Mire befejezte a középiskolát, Mike térdé nagyon rossz volt. Az utolsó négy mérkőzésén be kellett ugrania az orvosi rendelőbe minden meccs előtt, hogy lecsapolják a térdét. A doki azt mondta neki, hogy egyáltalán nem kellene játszania, de ő már eldöntötte, és amit Mike eldöntött, az úgy volt. Talán megszenvedti a térdé, de hát aztán? Ő volt Elpusztíthatatlan Kapitány.

Érettségi után Mike azzal töltött néhány évet, hogy kitalálja, pontosan mit akar csinálni az életben. Egy év egyetem után állást vállalt segédedzőként Derenda régi középiskolájában, ahol lehetősége adódott elérni edzőként a célt, amihez oly közel került játékosként: a veretlen csapata csúcsra ért és megnyerte az állami bajnokságot abban az évben. De bármennyire is imádott edzősködni és bármennyire is imádta a futballt, Mike tudta, hogy nem az volt az, amire született. Arra született, hogy embereket mentsen. Nem akart edző lenni.

Szuperhős akart lenni.

A középiskolában, ahol edzősködött, volt egy kép az iskola trófea vitrinjében egy diákról, akiből SEAL lett. Mike el volt ragadtatva tőle és kérdezősködni kezdett, bárkivel és mindenkivel beszélve, aki ismerte azt a srácot, hogy megtudjon róla, amit csak lehetett. Egyik este nem sokkal később telefonhívást kapott az apja.

– Apa – mondta Mike, amint az apja felvette –, tudom, mit akarok csinálni.

* * *

Az STT után a tizennyolc hónapos felkészülési kiképzésre mentem a Hármas Csapattal, Medve meg az Ötös Csapattal, így nem sokszor találkoztunk a következő két évben, amíg mindketten meg nem jelentünk Coronadóban a mesterlövész iskola eligazításán 2000 áprilisában. A mesterlövész iskola olvasztó-

tégelyében történt, hogy közelebbi barátok lettünk, addig a napig, amikor legyőzte Glent a szétlövésben azért az SZKSZ puskáért.

A Central-völgyben tartott hathetes lövészeti kiképzésünkről karavánban visszatértünk Niland perzselő, marsbéli tájára, hogy lássuk, ki fogja végigcsinálni a tanfolyam következő részét. Az eredeti huszonhatból mostanra kábé tizenhét maradtunk. A tanfolyam végén csak egy tucat került avatásra.

A lövés egy dolog. A képesség, hogy elég közel juss a lövés leadásához – és olyan tökéletes lopkodással, hogy vissza tudj vonulni anélkül, hogy fogásba esnél, lelőnének vagy lelőnéd magad –, a mesterlövész szakma egy egészen más aspektusa.

Valójában, míg a legtöbb ember egyenlőségjelet tesz a *mesterlövész* és a céllövészet közé, az igazság az, hogy a cserkelés művészete – a képesség, hogy észrevétlenül mozogj, miközben figyeled a környezet minden részletét – sokkal nagyobb szerepet kap, mint a képesség a jól irányzott halálos lövés leadására. Félre ne érts: amikor ideje leadni azt a lövést, tökéletesnek kell lennie. (Ha tudni akarod, milyen kritikus is az, kérdezd csak meg Phillips kapitányt a *Maersk Alabamáról*.) De gyakorlatilag a terepen sokkal több időt töltünk cserkeléssel és felderítéssel, mint lövéssel.

Képzeld el egy cserkelő mesterlövészt, és jó esély van rá, hogy az eszedbe jutó képen a srác lopkodva kúszik a hasán, vagy mozdulatlanul fekszik órákig. Igen, ezek megtörténnek. De igazából nem erről szól ez az egész. A cserkelés ismeretének oroszlánrésze, mint a lövésé, szellemi. A kulcs a képesség, hogy pásztázz egy egész környezetet és azonosítsd a *holtteret*, a vizuális akadály által definiált háromdimenziós területet, mely hatékonyan eltakarhat a megfigyelő szeme előtt. Bizonyos tekintetben a cserkelés művészete arra a képességre sűrűsödik le, hogy láthatatlanná tedd magad – ez nem éppen jedi elmetrűkk, de közel van hozzá. És valamiért ennek a cserkelő gondolkodásmódnak a fortélyja olyasmis volt, amire én meg egy másik srác előbb ráérezünk, mint a többi osztálytársunk. A tanfolyam utolsó hetére olyan elől álltam pontszámomban, hogy zsebben volt az avatás, és abbahagytam a ghillie ruha (egy különleges álcaruha, amit gallyakkal és növényekkel szabunk személyre) vise-

lését és elkezdtem a rendszeresített sivatagi álcamintásomban járni a tanfolyamra, csak hogy bosszantsam az oktatókat.

Főleg Slatteryt. (És igen, ez *felbosszantotta.*)

Na, én nem vagyok egy magas srác, és azt hiheted, hogy az alacsonyság komoly előny volt a cserkelésben. De kiderült, hogy a méretnek semmi köze nincs ehhez, és a bizonyítékom erre a kijelentésre Mike Bearden – aki a másik srác volt az osztályunkban, aki rögtön ráérezett a cserkelés művészetére.

Elképesztő volt figyelni: ez az óriási srác egyszerűen láthatatlanná tudta tenni magát. Megtettem néhány száz métert és megálltam körülnézni, és ott volt Mike, úgy suhanva a közelben, mint egy kísértet. És aztán ott volt az összes többi srác hátul a rajtvonal közelében, kétségbeesetten araszolva a hasán.

A BUD/S előtti haditengerészeti kiképzésünkön mind átmentünk egy SERE⁵ nevű iskolán, ami a túlélés, kitérés, ellenállás és szökés rövidítése. Amíg a BUD/S-ra nem kerültem, ez az iskola volt a legkeményebb kiképzés, melyben valaha részem volt. A SERE-n meg akartak győződni róla, hogy tudod, hogyan maradj életben, akár egyedül a vadonban, akár ellenséges fogság körülményei között, és nem fogták vissza magukat közben.

Hallottam egy sztorit Mike SERE iskolán töltött idejéről. Amikor sor került a kitérés gyakorlatra, ahol a tanulók szökött foglyokat játszanak, és megpróbálják elkerülni az ismét fogságba esést, nem találták. Nyakon csípték az összes többi tanulószökevényt, de hiába fésülték át az egész területet, nem találták Beardent.

Eltűnt.

Még a kitérés gyakorlat vége után sem találtak rá. Medve, ahogy a mondas tartja, az erdőben volt. Végül elkezdték átfésülni a régiót teherautókkal, hangszórón szólva hozzá. Mint kiderült, azért nem találták, mert rejtve maradt a víz alatt, egy nádszálon keresztül lélegezve. A Parancsnok nem ment be, amíg készen nem állt bemenni.

* * *

---

⁵ Survival, Evasion, Resistance, and Escape

2000. június 12-én Mike, Glen meg én kilenc osztálytársunkkal együtt álltunk, hogy átvegyük az NSW Mesterlövész Iskola oklevelét. Az volt a huszonhatodik születésnapom; Mike pontosan huszonhét éves volt és három hónappal idősebb nálam. Ott volt a felesége, Derenda a fiukkal, Holdennel, aki egy nap híján kilenc hónapos volt. Büszke pillanat volt mindnyájunk számára.

A többségünkre hamarosan kitelepülés várt. De előbb Glenre és rám harminc nap szabadság várt, és mindketten teljesen kihasználtuk rögtön az avatás után. Ami Medvét illeti, ő egyből másik iskolába ment, ez az egyik kedvenc tevékenységével járt: magas helyekről való leugrással. Mike arra használta ezt az időt, hogy átmenjen a katonai szabadeső kiképzésen ott, Kaliforniában.

Már mind elvégeztük a hajtogató iskolát, ahol megtanulod az ejtőernyőzés alapjait. Ott gyakoroltuk az ugrás „bekötött”-nek hívott formáját, ahol egy egész oszlopunk ugrott együtt és az ernyőink automatikusan nyíltak ki, amit „kötélugrás”-nak hívtuk, és átmentünk az általunk „hopp és csobb”-nak hívott gyakorlaton is, ahol víz fölött ugrasz néhány száz méterrel és azonnal nyítsz, II. világháborús stílusban, mint a Normandiában landoló amerikai ejtőernyősök. Egy vicces sztori Mike hajtogató iskolás napjaiból: miközben valaki első emeleti lakásában buliztak a tanórák után, Mike az erkélyen ült, amikor kinézett és megpillantott egy fickót, aki elcsórta egy nő táskáját lenn az utcán. Leugrott az erkélyről, talpon landolva, és a fickó után eredt. Látva, hogy ez az óriás előtűnt a levegőből és felé robog, a megrémült tolvaj futásnak eredt az utcán, amilyen gyorsan csak tudott, de semmi esélye nem volt. Mint ahogy a középiskolai kórus skóciai kirándulásán tette, Mike utolérte az elkövetőt és ráugorva földre vitte, aztán kulcsban tartotta, amíg megérkeztek a rendőrök. Ez volt az ugró alapkiképzés Mike féle változata.

De ez az iskola, amire most Mike járt, egészen más szintre vitte az ugrást. A katonai szabadesésben 3000-3500 méterről ugrott ki egy repülőgépből teljes harci felszereléssel. Egy korábbi coronadói látogatáson a szülei láttak néhány srácot kiugrani egy helikopterből, és később aznap id. Michael megkérdezte Mike-tól:

– Hogy csináljátok azt? Úgy értem, csak kivetitek magatokat abból az izéből. Nem tétováztok.

Mike vállat vont:

– Hé, valakinek meg kell csinálni.

– De komolyan – erősködött az apja –, gondoltál arra, milyen veszélyes ez az egész?

– Tudod, Apa – mondta Mike –, nem gondolok erre. Nem *gondolhatsz* erre. Ez a dolgunk. Ez az, amit csinálunk. Vannak, akik nem tudnak segíteni magukon. Valakinek segíteni kell rajtuk.

Egy nap nem sokkal a mesterlövész iskola befejezése után Mike beugrott Coronadóban a SEAL tatfedélzetre, hogy beiratkozzon az ugró iskolába. Egy BUD/S oktató végzett egy csoport friss újonccal, a tűzforró aszfaltozott darálón dolgoztatva őket kemény tempóban. Az oktató felpillantott és észrevette az arra járó Mike-ot, azonnal felismerve. A hírnév minden a SEAL csapatokban, és a csapatokban mindenki tudta, milyen jól teljesítettek az új srácok a mesterlövész iskolán, főleg Mike.

– Hé, Bearden – kiáltott oda az oktató. – Most, hogy befejezted a mesterlövész iskolát, mi következik?

Mike felemelte az öklét a nyaka mögé és megrántotta, az ejtőernyő nyitását utánozva. Vigyorgott.

– Égi isten leszek – mondta.

Néhány héttel később, az ugró iskola vége felé Mike Derendával és a kisfiukkal, Holdennel kétezer-ötszáz kilométert hajtott hazáig, Kelet-Texasig, hogy ott legyenek egy unokatestvér esküvőjén. Az esküvő másnapján felnyergelte a családot, hogy rögvest visszainduljanak nyugatra és csatlakozhasson az osztályához.

– Bárcsak maradhatnál hétvégére – mondta az apja, miközben Mike csomagolt. – Eltölthetnének együtt egy kis időt.

– Nem lehet, Apa – felelte Mike. – Ugrásunk lesz.

Az apja bólintott, elköszönt és kikísérte őket.

Néhány nappal később, kedd este Mike hazatelefonált, hogy érdeklődjön a családtagjairól, ahogy az szokása volt. Elmondta az apjának, hogy végrehajtott egy ugrást aznap és azt mondta, nagyon fáj a háta. Amikor dokumentumfilmekben látsz SEAL-eket megmutatni a képességeiket, könnyen támad olyan benyomásod, hogy sebezhetetlenek vagyunk és semmi sem nyugtalanít minket. Az igazság az, hogy ennek a sok kiképzésnek ára van. Mike térdei kétesek voltak a középiskola óta, és bár sosem szólt egy szót sem erről a többi srácnak, fájtak neki ugrás után.

– Hát – mondta az apja –, holnap talán kihagyhatnád.

– Apa, nem *hagysz ki* – magyarázta Mike. – Különben meg nemsokára végzünk itt.

Szünet volt a beszélgetésben; aztán az apja megkérdezte:

– Na és mit csinálsz utána, Mike?

– Hogy érted, hogy mit csinálok utána? – kérdezte Mike.

– A négy évéd lejár. Gondolkodtál azon, hogy mi lesz utána?

Mike hallgatott egy pillanatig, mielőtt válaszolt.

– Apa – mondta –, találtam valami érdekeseget itt. Igen, van állásajánlatom néhány cégtől. És gondolkodtam azon, hogy egyszer rendőrbíróként dolgozok majd. De most olyasmit csinálok, amiben tényleg jó vagyok.

Id. Michael emésztette ezt, aztán megkérdezte:

– Szóval, mit mondasz?

– Ismét berukkolok, Apa – felelte Mike. – Amit itt csinálunk, az *számít*.

Szükség van ránk.

– Oké – mondta az apja, és elköszöntek egymástól.

Ez volt az utolsó alkalom, hogy beszéltek.

Id. Michael az iskolában tanított másnap, szerdán, július 12-én, amikor valaki bement a tanterembe és azt mondta neki, azonnal haza kell mennie. Amikor hazaért, a hír várta. Aznap Medve belefutott minden katonai kiképző legrosszabb rémálmába: a főernyőjének egy ritka meghibásodása volt, és öszszegabalyodott a tartalék- vagy póternyővel, megakadályozva a tartalék kinyílását.

Az utolsó pillanatig küzdött, hogy kinyissa azt az ernyőt – küzdött egészen a földig.

* * *

Július 19-én, szerdán, pontosan egy héttel az ejtőernyős baleset után tartották Mike Bearden gyászszertartását az Első Baptista Templomban, a texasi Justinben, ahol a feleségének a családja élt. Ott volt Mike kábé húsz csapattársa, a partról repültek oda, hogy jelen lehessenek a szertartáson.

Miután a szertartás hivatalos része véget ért, a kis Holden Ed haveromra nézett, aki a mesterlövész osztályunk tagja volt, és a mellkasára mutatott. Ed lenézett. A fiú ujjá a hajtókájára tűzött arany SEAL Szigonyra mutatott. Holden felismerte, mert az apjának is volt egy éppen ugyanolyan. Felnézett Edre és megkérdezte:

– Hé, mister, tudja, hol van az apukám?

Alig tudva uralkodni magán, Ed lehajolt és azt mondta:

– Egy jobb helyen van, fiam.

Rögtön seggfejnek érezte magát. De mi mást mondhatott?

Sok könnyet ontott néhány nagyon kemény SEAL aznap. Később Ed azt mondta nekem, ez volt a legkeményebb dolog, amit valaha tett, kék díszegyenruhában állni, miközben Mike kistia folyton kérdezgette az egyenruhás SEAL-eket, hogy hol van az apukája.

– Egy kurva könnygyár volt – fogalmazta meg.

Én nem voltam ott. Igazából nem is tudtam, hogy Mike meghalt. Kétezeröttszáz kilométerre voltam, a kaliforniai part előtt szörföztem mit sem tudva minderről. Rögtön a mesterlövész iskola avatása után harminc nap szabadságra mentem és fogalmam sem volt, mi történt. De az igazat megvallva, még ha tudtam volna, szerintem akkor sem mentem volna el. Képtelen lettem volna. Túl sok volt ez.

Az elkövetkező évek során sok csapattársam halt meg, de nem mentem el a temetésükre. Több mint egy évtized telt el, mire végül meggyengültem és részt vettem egy gyászszertartáson.

* * *

Mike halála megrázott mindnyájunkat, és én nehezen viseltem. Ez volt az első alkalom, hogy szemtől szembe kerültem a ténnyel, hogy a halál elkerülhetetlen része annak, amit csinálunk.

A ma kedvező helyzetéből, oly sok évvel 9/11 után, nehéz emlékezni arra, milyen volt a világ 2000 júliusában. Sok tekintetben mi az Egyesült Államokban a saját buborékunkban éltünk. A hidegháborúnak vége volt egy évtizede, és ami a harcot illeti, nem sok zajlott a világban. Négy srácot veszítettünk Panamában '89-ben, és egy tucatnál több különleges műveleti testvérünk leölését láttuk Mogadishuban '93-ban, de azok a tragédiák rövid és egyedi események voltak, amelyek már messze távolinak tűntek az időben. Ha nem is éppen biztonság, legalább viszonylagos nyugalom érződött, afféle ártatlanság kora. Igen, voltak időnként végzetes balesetek kiképzésen, de ezek ritkák voltak. Tudtuk, hogy a SEAL élet veszélyes volt – legalábbis az eszünkkel tudtuk. De nem igazán számítottunk rá, hogy meg kell küzdenünk egy bajtárs halálával.

Tévedtem. Elpusztíthatatlannak láttam Mike-ot. De nem volt az. Egyikünk sem volt az.

Amikor a barátaim meg én átmentünk a BUD/S-on néhány évvel korábban, az egyik oktatónk leültetett minket és azt mondta:

– Nézzenek körül, uraim. Nézzenek a baljukon lévő srácokra. Most nézzenek a jobbjukon lévő srácokra. Ezek a csapattársaik, a barátaik. És némelyikük meg fog halni. El fogják veszíteni őket. Így megy ez.

Jó, jó – emlékszem, ezt gondoltam –, *kímélj meg a kiselőadástól és hagyd aludni négy órát!* A kis beszéde érzelgősnek tűnt akkor. Most belém hasított,

hogyan amit mondott, az egyszerű igazság volt. *Ők a barátaik. És el fogják veszíteni őket.*

Ami Mike halálát még inkább szürreálissá tette, az volt, hogy nem harctéren esett el. Könnyű lett volna leszólni az elvesztését értelmetlenségként. De nem ez volt az igazság. Tragikus, igen. Szívtépő, szörnyű – abszolút. De nem értelmetlen.

A kiképzés, melyen átmegyünk, hogy a lehető leghatékonyabb harcosokká váljunk, komoly. Nem biztonságos. Történnék hibák, mert állandóan a határainkat feszegetjük. Ha olyan biztonságossá tennénk a kiképzésünk viszonyait, hogy senkinek se eshessen baja, a kiképzés elveszítené a célját. Van egy mondatunk a csapatokban: „Minél többet izzadsz kiképzésen, annál kevesebbet vérzel a harcban.” De nem csak izzadunk. Vértünk is a kiképzésen. Tüdőgyulladásokat kapunk, csontok törnek és néha még rosszabb. A halálos veszélyek, melyekkel a különleges műveleti srácaink szembenéznek, nem csak a világ politikai gócpontjainak katlanában fordulnak elő, hanem az út minden lépésén. A különleges műveletek veszélyes út, és azok, akik tapossák, mindent kockára tesznek az első naptól fogva. Mike a haza épségének és biztonságának szolgálatában halt meg – más szavakkal, *téged és a családodat* biztonságban tartva halt meg –, ugyanúgy, mint sok barátunk, aki néhány évvel később halt meg ramádi utcáin vagy az afganisztáni hegyekben.

Mike hősi halált halt. És ránk az maradt, hogy a túlélő csatáját vívjuk: először a sokkal, aztán a dühvel és gyásszal, majd végül a balsejtelemmel, hogy további veszteségek fognak következni. Mert mind tudtuk, hogy a halál nem egyszerűen csak látogatást tett nálunk. Beállt közénk, felverte a sátrát, állandó lakhelyet foglalt el. Attól a ponttól állandó társunk lett.

„Olvasol háborús könyveket, Clive Cusslert és Richard Marcinkót, ilyesmiket, és kialakul benned egyfajta kép – mondta nekem Mike apja évekkel később. – De van egy emberi oldala ezeknek a srácoknak, amiről nem mindig olvasol. Ezek gyerekek, akiket anyák hoztak erre a világra, és a szívüknek kedvesen nevelték és szerették őket, és sosem álmodsz arról, hogy feláldozzák

az életüket másvalakiért. De ez büszkévé is tesz. A munkájuknak tekintik és nem gondolják meg kétszer. Mert ha ők nem csinálják, ki más tenné?”

* * *

Csak évekkel Mike halála után, jóval azután, hogy megjártam Afganisztán barlangjait, volt végül lehetőségem átmenni a katonai szabadeső kiképzésen. A beütemezésben történt szerencsés véletlen miatt ez volt a SEAL elemi iskolának az a része, amit nem végeztem el. Átmentem az alap „kötélugrás” dolgon, de ez más volt. Ez volt az az ugrás, amit Mike csinált.

Miközben abban a kis kétmotoros gépben ültem, érezve, ahogy három-ezer-hatszáz méterre (olyan magasságra, mely elegendő ahhoz, hogy hypoxiát okozzon, ha nem viselsz oxigénmaszkot) emelkedett, hogy kivethessük magunkat a nyílt égre, olyan szűró érzelmet éreztem, amihez nem szoktam hozzá.

Félelmet.

Mike halála mindnyájunkat egy mély, sötét helyen érintett meg, amit nem gyakran mutatunk meg, és amiről nem gyakran beszélünk. A SEAL-ek nem könnyen ijednek meg. Ez részben a kiképzésünk miatt van és részben azért, akik vagyunk. Bizonyos fokig a csapatokban mind egy szálig osztozunk ezen a vakmerő génen. De ez nem azt jelenti, hogy nem tapasztalunk félelmet. Az én esetemben Mike halála váltotta ki a szabadeséstől való félelmet, és most úgy kapott szárnyra az a félelem, mint egy sárkányt.

Azt mondtam magamnak, hogy ez örültség. Imádtam repülni. Kölyökkorom óta mindig pilóta akartam lenni. Erre készültem és soha egy pillanatig nem haboztam, amikor eljött az ideje. De ott volt.

Egy osztálytárs látta, hogy a gép hátsó rámpája kinyílt, rögtön visszaült az oldalra néző ülésébe és becsatolta magát.

– Én végeztem ezzel a szarral – mondta, és nem volt hajlandó ugrani.

Tudtam, mit érzett. Az ugró iskola mondása suhant át az agyamon: *Miért akarnád kivetni magad egy tökéletesen jó repülőgépből?* Srácok mondogatják ezt viccként, hogy elvegyék a pillanat feszültségének az életét. Akkor én semmi

poént nem láttam benne. Egy pillanatig tényleg nem tudtam, képes leszek-e végigcsinálni.

Aztán Mike-ra gondoltam. „Amit itt csinálunk, az *számít* – mondta az apjának. – Szükség van ránk.” A zuhanás ugyan megölte a testét, de soha nem fogom elfelejteni azt az elpusztíthatatlan szellemet.

Leráztam a félelmet és ugrottam.